

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Vita proba. Ex Vet. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

pluvia: ita modò spes, modò timor; modò dolor, modò gaudium, in hac vita. Blesensis ep. 167.

Mundus lactucarum persimilis est: in quo & oleum solatorum; & acetum, acrimoniaque, adversitatem invenitur. Beatus D. 3. Pasch.

Testimonia, & exempla.

Ex Veteri.

Cumq; sol occumberet, sopor irruit super Abraham-dictumq; est ad eum: scito prænoscens, quòd peregrinum futurum sit semen tuum - & affligent quadringentis annis. - Et posthac egredientur cum magna substantia. Gen. 15. 12. 13. 14.

Invenitque Joseph gratiam, coram Domino suo. - Gen. 39. 4. En introduxit virum Hebraum &c. v. 14.

Tratus est valde, tradiditq; Joseph in carcerem &c. v. 20.

David in eadem domo & Saul, & Jonathan habuit.

Achior tractus à hictore, & ad arborem ligatus. Judith 6. 9. sed, ruptis vinculis, ductus in Bethuliam gaudet, cum placet Hebræo. Sic alternis agit fortuna; læta miscet tristibus, spinis rosas. Velloso hic.

Rifus dolore miscbitur &c. Prov. 14. 13. Lappones sub rigido septentrione argentes; ut se recreent, convivia instruunt, accitis citharædis: in his saltant, tripudiant; sed mox in gemitus, & alta suspiria, revoluti in terram corruunt. Cornelius hic.

Defecit gaudium cordis nostri: versus est in luctum chorus noster. Thren. 5. 15. In præsentiarum, sicut nulla sine miseris plena sunt gaudia; ita sine lamentis vix, aut nulla, inveniuntur cantica. S. Paschasius hic.

Ex Novo.

Plurima autem turba straverunt vestimenta sua &c. Matth. 21. 8. Per quam urbis januam paulò antè asello insidens, populorum vallatus agminibus; palmarum, olivarumque, ramos in manibus gestantium, atque clamantium, *Osanna! benedictus &c.* perrexit ad templum; per eandem hodie blasphemantibus turbis, tam ignominiosè rejectus, ad Crucis supplicium trahebatur. S. Laur. Just. de triumph. &c. c. 16.

Modicum non videbitis me, & iterum modicum & videbitis me. Joan. 16. 16. Christus D. se se subtrahit, ut iterum redeat: nec enim patitur, ut quis prematur gravius. Si est molestia ex absentia, erit recreatio ex redeuntis præsentia. Sylveira hic.

Ex Patribus, & alijs.

Blandiris, nè fatigemur in via: corripis, cædis, ac dirigis; nè aberremus à via. S. August. l. 4. de V. D.

Si semper Deus in istis prosperitatibus faveret nobis, ut omnia nobis abundarent; nul-

lamque in tempore isto mortalitatis nostræ tribulationem, nullas pressuras, angustiasque, pateremur: non diceremus, nisi ista esse summa bona, quæ præstat Deus servis suis; & majora ab illo non desideraremus. Ideo autem huic vitæ malè dulci miscet amaritudines tribulationum; ut alia, quæ salubriter dulcis est, requiratur. Idem in Pl. 43.

Apud Deum nihil tantum suave placet, nisi quòd in se mordacitatis habet aliquid, & veritatis: Pascha enim Christi cum amaritudinibus manducatur. S. Hieron. ep. 127. mans. 5.

Si tristitia semper acciderent; quis sustineret? si semper prospera, quis non contemneret? sed rerum tanta gubernatrix Sapientia, horum pernecessariâ vicissitudine, eò moderamine Electis suis cursum vitæ temporalis alternat; ut nec adversa frangant, nec læta dissolvant: cum potius & ista ex illis gratiora, & illa ex his tolerabiliora, reddantur. S. Bernardus ep. 136.

Univerforum Deus nostri curam gerens, non semper in adversis nos manere relinquit; ut non opprimatur nostra infirmitas; sed celeriter & ipse opitulatur, firmans nostram alacritatem, & mentem excitans. Neque semper in prosperitate nos esse relinquit; ut ne stiamus negligentiores, & in viciorum partes transfugiamus. S. Chrysof. hom. 40. in Gen.

Nota: de quolibet die creationis dicitur *factum est vespere, & manè, dies unus.* Gen. 1. Solius autem diei septimi non facit mentionem de vespere; licet, sicut alij, vespere habuerit. Ut intelligas: quòd quamvis in hoc Mundo nobis aliqua requies, gaudium, & voluptas, sit (quæ per *manè* significatur) nullum tamen est manè, quòd suum vespere non habeat. Solum illud clarum manè per otium diei septimi significatum non habebit ullum vespere, aut finem: nam æternum perdurabit. Diez Beatitudo.

§. V.

Vita proba.

Ex Veteri, & Novo.

Dilectus meus mihi. Cant. 2. 16. Totus vivit, & totus mihi mortuus est: *& ego illi* similiter tota vivam, & tota moriar. Hugo Card. hic. Anima sancta dicit Christo: *Dilectus meus mihi vivit, & ego illi vivo, non mihi.* Theodoretus apud Cornelium hic.

Sume citharam. Il. 23. 16. Per citharam significatur recta vita. 1. Quantum ad carnis mortificationem; propter chordarum materiam. 2. Quantum ad virtutum connexionem; propter cantus concordantiam. 3. Quantum ad dulcedinem boni operis; propter audientis læticiam. S. Thom. Aqu. hic.

Appropinquavit regnum caelorum. Matth. 4. 17. Regnum caelorum est, & Christus, & vita virtutibus prædita. Quando enim quis super terram vivit sicut angeli, nonne celestis est? atque ita in unoquòque nostrum est regnum

regnum celorum; si angelicam vitam agimus. Theophylactus hic.

Oportet semper orare. Luc. 18. 1. Nec hoc aliter impleri potest in tota nostra vita; nisi ut conversatio talis sit: ut in conspectu Dei oratio deputetur. S. Thom. Aqu. in Cant. 4.

Vivo ego, jam non ego. Gal. 2. 20. q. d. ad alia quidem omnia mortuus sum, non sentio, non attendo, non curo: si quæ verò sunt Christi; hæc vivum inveniunt, & paratum. S. Bernardus in Cap. jejun. c. 7.

Ex Patribus, & alijs.

Qui bene agendo vivit Deo, hic verè vivit: quia æternam habet vitam. S. Ambros. in Rom. 6.

Hoc est vitæ vivere; virtute vivere; beatæ vitæ actus habere in istius corporis vita. Idem l. de paradiso c. 9.

Vita iusti mortis est imitatio. Idem de bono mortis c. 3.

Nec quidquam est aliud bene vivere; quam ea facere, quæ Deo placent. S. August. l. de beata vita.

Tota vita Christiani hominis, si secundum Evangelium vivat, crux est, atque martyrium. Idem l. 3. in festo. S. Laurentij. Libro de Sanctis.

Faciamus de terra cælum; monstremus rectè vivendo gentilibus, quibus bonis carebunt. Nam, quando laudabiliter nos vivere videbunt, faciem regni celorum aspicient. S. Chrysof. hom. 44. in Matth. 12.

Probata Christianorum vita majorem apud multos auctoritatem sibi vendicat, quam signa. Siquidem hæc apud impudentes, & malos, homines malum concitant opinionem: vita autem pura etiam ipsum diaboli os majorem in modum obstruere poterit. Idem hom. 6. in 1. Cor. 1.

Omni tuba clarior est per opera virtutum exhibitio: & ipsa luce splendidior est munda vita; licet innumeri sint, qui calumniantur. S. Chrysof. hom. 6. in var. loc. Marth.

Sic fatagite, quasi & nostra vita describenda sit; & in sublimi collocanda, ut omnibus conspicua sit. S. Ephrem ep. ad Joannem Monachum.

Unum hoc ab utroque nostrum agebatur; ut virtutem coleremus, atque ad futuras spes vitæ nostræ rationes accommodaremus; ante mortem à terra migrantes. S. Gregor. Naz. orat. 30. in laudem Basilij.

Sic vivamus nobis, ut ad Dei gloriam, proximique profectum, nostra militet vita. Transformamur in singulos, communicantes nos omnibus; ita ut illud Apostoli compleatur in nobis: *omnibus omnia factus sum.* 1. Cor. 9. 22. S. Laur. Just. de triumph. &c. c. 3.

Nihil aliud est bene vivere; quam totò corde, totà animâ, totà mente, Deum diligere. Idem ligno vitæ de charitate.

Uxor est conversatio tua: bona vita, uxor bona: mala vita, uxor mala. Elij tui opera tua. S. Bonaventura. f. 2. D. 13. Pent.

Polyanth. Sacra Tom. II.

§. VI.

Vita longæva, vel brevîs, moraliter.

Ex Veteri.

IN quocunque die comederis ex eo, morte morieris. Gen. 2. 17. An mox illò die prævaricationis mortuus? Vivebat, cum comedit, non Deo, sed sibi. Ergo mortuus est adhuc vivens, non vivens Deo. Castillo Illat. 38.

Vixit Seth centum quinq; annis. Gen. 5. 6. Nota: in generatione Seth, quæ est Electorum; & Cain, quæ est reproborum; semper de Electo dicitur: vixit tot annos, & mortuus est; quod de nullo reproborum dicitur: nec de eorum vita fit mentio, quia fuit prava: & quia præsens eorum vita non fuit vita, sed mors potius. Nec aliquis illorum mortuus esse dicitur: mors enim talium non finita est; sed in perpetuum morientur. Diez f. 4. D. 2. Quadr.

Mensis iste (quo Dominus populum ex Ægypto eduxit) *vobis principium mensum, primus erit in mensibus anni.* Ex. 12. 2. Cur Deus anni supputationem ab illo mense, & non à præcedentibus, instituit? S. Gaudentius tr. 1. non sunt imputati Israëlitis illi dies, quos consumpserunt in Ægypto; sed quando ingemuerunt ad Dominum conversi ad operibus duris. Castillo Illat. 38.

Filius unius anni erat Saul &c. 1. Reg. 13. 1. Sic enim erat innocens, quando regnare cœpit, sicut filius unius anni est; & in eadem innocentia duobus annis regnasse dicitur. S. Rupertus in 1. Reg. 19. Cur unius anni esse dicitur, cum regnare cœpisset? nisi ut ejus innocentia prædicetur. - Illò solum tempore nos vixisse gaudeamus, quò innocenter, & humiliter, viximus. Nam illa tempora, quæ in sæculi vanitate, & fluxa carnis vitæ, consumpsimus; quasi perdita minimè memorantur. S. Gregor. hic.

Dies, quos regnavit Salomon in Jerusalem, super omnem Israël, quadraginta anni sunt. 3. Reg. 11. 42. Et tamen Josephus l. 8. antiqu. c. 3. Salomon, inquit, jam admodum senex moritur, exactis regni annis octuaginta. Utrumque conciliat Theodoretus q. 37. in 3. Reg. exultimo, hunc quidem simul numerasse omnes illos annos; illum autem, id est, authorem historiae Regum, eos solos, quos transegit in pietate, ac vera religione. Mendoza in 1. Reg. 13. 1. annot. 13. Sect. 2.

Mortuus est senex, & plenus dierum. Job. 42. 16. Notandum est, quòd quidam moriuntur dierum vacui; quidam pleni. Vacuus dierum moritur, qui in vita sua vanitibus hujus Mundi inserviens, vitæ æternæ merita moriendo secum non detulit. Plenus verò dierum migravit à sæculo, qui operam virtutibus dedit. Bonum siquidem est bene vivere, sed longè melius bene mori. Blesensis tr. seu compend. in duo priora capita Job. In Scriptura sacra non facile plenus dierum ponitur, nisi is; cujus per eandem scripturam

Uuuuu vita